

Z Á P A D O Č Ě S K Á U N I V E R Z I T A V P L Z N I
F a k u l t a f i l o z o f i c k á
K a t e d r a g e r m a n i s t i k y a s l a v i s t i k y

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek vedoucího)

Práci předložil student: Kateřina Halámková

Název práce: Sprache des Theaters: Analyse der Lexik in ausgewählten deutschen und tschechischen Texten aus dem Bereich des Theaters, Erstellung eines fachbezogenen Glossars

Práci vedl: Mgr. Marina Wagnerová, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE (uved'te, do jaké míry byl naplněn): Cílem práce bylo představit vybraná specifika slovní zásoby z oblasti divadla a sestavit tematický glosář na základě práce s českými a německými texty z dané oblasti. Cíl byl splněn.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionálnita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.): Autorka v teoretické části práce nejprve vysvětluje postavení jazyka divadla v systému jazyka jako takového i konkrétněji v systému odborného jazyka při zohlednění určitých specifík vycházejících z tvořivého divadelního prostředí, a poté představuje vybrané tři znaky slovní zásoby z této oblasti, které jsou nejvíce provázány s praktickou částí práce: problematiku germanismů v českém divadelním jazyce, práci se synonymními výrazy, na něž je divadelní jazyk mj. právě vzhledem k jeho tvořivosti výrazně bohatý, a slovtvorným postupům, které jsou využívány v odborném jazyce obecně i v jazyce divadla při obohacování jeho slovní zásoby o nové výrazy. V této části dokázala autorka vybrat vhodnou odbornou literaturu a na jejím základě srozumitelně a přehledně seznámit čtenáře s místem divadelního jazyka v současné němčině a češtině a s jeho zvláštnostmi vyplývajícími z kombinace odbornosti a kreativity zaměstnanců divadla v různých profesních zaměřeních. K této části práce má vedoucí jen drobné výhrady, např. v překladu definice germanismů v pozn. pod čarou č. 50 vypadlo zásadní slovo *německého*, v kap. 3.3.1.2 ve druhém odstavci se hovoří o *reine Konversion*, v následující větě ale autorka zřejmě chtěla proti *reine Konversion* postavit jiný slovtvorný typ, není ale zřejmé, který.) Praktickou část práce tvoří kromě glosáře ještě podrobnější výzkum mezi zaměstnanci plzeňského Divadla Josefa Kajetána Tyla, ve kterém autorka na pozadí česko-německého zaměření jejího tématu zjišťovala, jakou roli dnes v každodenním jazyce herců hrají dříve hojně užívané germanismy. V kapitole se čtenář nejprve dozví veškeré podstatné informace o hypotézách, s nimiž autorka výzkum prováděla, respondentech apod.; kapitola jen mohla být hned na začátku uvedena vstupním vysvětlením, co je obsahem a cílem této kapitoly, příp. nebo mohla být nějak explicitně označena jako první součást praktické části bakalářské práce, čímž by se jasněji oddělila od přechodí kapitoly věnované slovtvorbě. Jinak je ale tato část vystavěna i popsána logicky a přináší i zajímavé srovnání používání germanismů v českém divadelním prostředí v různých věkových skupinách a správné vyhodnocení výsledků včetně kritického zhodnocení potvrzení/nepotvrzení původních autorčiných hypotéz (týkajících se např. očekávané vyšší znalosti germanismů u nejstarší generace, která se potvrdila pouze částečně). Podstatnou část práce (str. 58-112) tvoří samotný německo-český a česko-německý glosář, který představuje hlavní vlastní přínos autorky. Autorka dokázala vybrat vhodné různorodé primární zdroje, z nichž čerpala slovní zásobu, a pečlivou systematickou prací k nim dohledat ekvivalenty ve druhém jazyce. Glosář je svým rozsahem v kontextu bakalářských prací rozhodně nadstandardní, mj. i proto, že autorka dotáhla do konce svou představu oboustranného glosáře, který tak umožňuje případnému zájemci efektivní práci se slovní zásobou jak při zpracování německých, tak českých textů. Glosář je přehledně členěn do několika tematických celků (divák, budova, osvětlení apod.), jejichž volbu a členění autorka logicky vysvětluje v komentáři ke glosáři. Práce obsahuje rozsáhlý seznam literatury, ve kterém autorka představuje jak primární zdroje, z nichž čerpala hesla do glosáře, tak řadu vhodných sekundárních zdrojů jak z různých, v práci zpracovávaných oblastí jazykovědy (slovtvorba, odborný jazyk, stratifikace jazyka apod.), tak samotného divadla.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.): Práce je psána v německém jazyce. Jazykový projev je povětšinou v pořádku, občas se objevují gramatické chyby nebo překlepy (např. příloha 2: Originelle Fragebogen (místo Fragebögen), nedopsané slovo Theaters na str. 125; opakovaně chybná vazba se slovesem entnehmen, např. str. 24: Die oben genannten Definitionen sind ... zu entnehmen místo Den oben genannten Definitionen ist ... zu entnehmen). Chyby ale nejsou časté. Grafická úprava práce včetně tabulek a grafů v kapitole věnované vyhodnocení dotazníků je přehledná, členění kapitol i glosáře je logické, hojně odkazy na literaturu jsou v pořádku. V dotazníku v příloze 2 mohlo být použito většího písma. Grafická úprava glosáře je zcela vyhovující díky použití tabulkového pozadí, jen část 6.1.3 mohla být posunuta již na novou stránku. Jediným výraznějším formálním opomenutím je tu

chybné číslování jednotlivých podkapitol u kapitol 6.1 a 6.2, a to jak v glosáři, tak v obsahu práce. Názvy podkapitol v česko-německé části glosáře (kap. 6.2) mohly začínat velkými písmeny.

4. **STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE** (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.): Celkový dojem z práce je velice dobrý. Autorka dokázala vybrat vhodnou odbornou literaturu, vybrat z ní relevantní a zajímavé informace k tématu a sestavit velmi rozsáhlý, pečlivě zpracovaný a zajímavě členěný glosář. Ke kvalitě práce jednoznačně přispívá intenzivní zájem autorky o divadlo jako její velký koníček. Těžko si lze představit, že by práci po obsahové stránce mohl v této kvalitě zpracovat někdo, kdo se o oblast divadla zajímá pouze okrajově. Zájem se jasně promítá do výběru odborných zdrojů a práce s nimi, do spolupráce se členy plzeňského divadelního souboru při zpracování ankety k užívání germanismů v českém divadelním prostředí, a zejména do samotného glosáře, který dokládá pečlivou a promyšlenou práci autorky při dohledávání vhodných ekvivalentů k jednotlivým heslům a členění glosáře do tematických celků. Autorka v práci zmiňuje také neuspokojivý stav slovníků k této oblasti na českém knižním trhu. Její vlastní glosář by se jednoznačně mohl stát základem nového, aktualizovaného zdroje tohoto typu. Určité drobnější výhrady jsou naznačeny výše, v práci také mohly být více slovně provázány jednotlivé kapitoly, aby bylo dosaženo ještě větší koherence celého textu. To ale nic nemění na tom, že je práce cenným příspěvkem ke zkoumání i popisu současného stavu divadelní slovní zásoby v češtině i němčině.

5. **OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ** (jedna až tři):

1. Z dotazníku v kapitole 4 vyplynulo, byť ne v tak intenzivní míře, jak jste sama čekala, že jsou germanismy v českém divadelním jazyce pomalu na ústupu. Co je podle Vás příčinou tohoto trendu? A zasahuje aktuálně místo němčiny do nových výrazů v divadelním prostředí jiný cizí jazyk? Pokud ano, který (které) a v jaké oblasti divadelní činnosti?

2. V práci správně uvádíte, že jazyk divadla se vyznačuje určitou mírou jazykové kreativity. Mohla byste uvést několik příkladů této kreativity/hravosti v češtině a v němčině a vysvětlit, v čem tato hravost spočívá z pohledu jazykovědce? Existuje podle Vás nějaká skupina zaměstnanců divadla, jejichž mluva je jazykově obzvlášť tvořivá?

6. **NAVRHOVANÁ ZNÁMKA** (výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě):

výborně-velmi dobře (1-2)

Datum: 25. května 2016

Podpis:

